

Junák – svaz skautů a skautek ČR

Písenná práce k vůdcovské zkoušce

Jesenický vůdcovský lesní kurz 2006

Družina a družinový systém

Sokolov
10. 9. 2006

konzultant: Kačí – Kateřina Nývltová

Cruise
Tomáš Borecký
středisko Dakota Lomnice

Jirího z Poděbrad 2018
35601 Sokolov
cruise.loket@centrum.cz

Úvodem mé práce bych rád poděkoval mé konzultantce Kačí – Kateřině Nývtové.

„Prohlašuji, že jsem tuto vŮdcovskou práci vypracoval samostatnĚ a pouŹil jsem literárních pramenů a informací, které uvádím v seznamu pouŹité literatury a zdrojů informací.“

V SokolovĚ dne 15. zřř 2006

.....

Obsah:

- Proč družina a družinový systém
- Co je vlastně družinový systém
- Družinový systém u nás v oddíle
- Problémy družinového systému
- Skautské stezky
- Shrnutí
- Příloha – Skautské stezky
- Použitá literatura a další zdroje

Proč družina a družinový systém

Družina, jak je stále zdůrazňováno, je jedním z pilířů výchovného systému. Není to jen samotná družina. Musí také obsahovat členy – chlapce a dívky, kteří tvoří družinu, partu.

Toto téma je pro mě také velmi zajímavé z toho důvodu, že jsme my sami v únoru 2006 přešli, po roce a půl mé činnosti v oddíle, na družinový systém. Po setkání vedoucích oddílů a díky brožurce Družinový systém od Ondřeje Kupky – Dicka jsem i já zjistil výhody družinového systému. A to nejen pro vedení oddílu, ale hlavně pro děti.

Ale proč družinový systém? Nebudu si nic namlouvat. Družiny a družinový systém u nás nefungují úplně tak, jak by asi měly. Neustále se s tím snažíme něco dělat a řekl bych, že stále postupujeme blíže k „cíli“. Ale k tomu až později.

Co je vlastně družinový systém

Družinový systém je jeden z prvků skautské výchovné metody. Mezi další prvky skautské výchovné metody patří slib a zákon, učení se z praktických činností, her a zkušeností, sebevýchova, motivace, činnost v přírodě, pozice dospělých vůči mladším členům, služba společnosti, motivace a růst a symbolika a výchovné prostředí. Všechny tyto části skautské výchovné metody jsou nějakým způsobem propojeny. Ke družinovému systému lze přiřadit činnost v přírodě, učení se ze zkušeností, podporu od dospělých, službu společnosti a motivaci.

- Činnost v přírodě – jeden člověk toho sice zmůže mnoho, ale když se najde parta šesti mladých nadšených hochů nebo dívek, která se vydá do přírody, tak pro ni mohou i něco vykonat. V přírodě se mohou bavit a něco málo si o ní povídat. Vždyť žádný člověk není „všeználek“. Vím ze zkušeností, že se stačí na chvíli zastavit, sednout si na zem a jen tak si povídat. A i ten, co toho o přírodě ví nejméně, řekne něco zajímavého. Něco, co je novinkou pro ostatní. A tak se i ostatní něco doví.
- Učení se ze zkušeností – má to mnoho společného s činností v přírodě. Mnoho společného se vším, co se může člověk v životě naučit. Vždyť nejlepší školou je sám život. I malé dítě přestane sahat na kamna až poté, co samo zjistí, že jsou hodně horká. Do té doby mu to „jen“ rodiče říkají a dávají na něj pozor. Učení se ze zkušeností, hrami a praktickou činností, je jedna z mnoha věcí, které se dělají nejlépe ve družině – v partě. Vždy je někdo, kdo má zkušeností více a někdo kdo

jich má méně. A ať už jde o práci s buzolou, procvičování uzlů nebo sekání a řezání dřeva. Každá činnost je mnohem jednodušší, když ji někdo ukáže, řekne k ní pár slov a poté si ji sám dotyčný vyzkouší. Musí být ale také podporován tím človíčkem, který tu danou činnost ovládá. Aby nedošlo k tomu, že po prvním nezdaru nechá vše být. To by právě mohlo nastat při „samostudiu“. Tam neuslyší: „To nevádí. Mě to také napoprvé nešlo a ani napodruhé. Vždyť když si tak vzpomenu, tohle jsem se naučil až nedávno...“ A to je právě opora družiny, která je velmi důležitá. Pak je zde další stránka věci, na kterou je nutné se zaměřit, například při práci se sekyrou a s pilou. Není správné někomu upírat práci s takovými nástroji se slovy: „Až vyrosteš, tak pak se to naučíš. Teď to musíme udělat pořádně a rychle.“ Právě o tom to není. Každý, pokud o to má zájem, by se měl takové věci naučit co nejdříve. Samozřejmě v rámci jeho fyzických možností a dovedností. Kdokoli „starší“ by se měl zamyslet, než někomu řekne: „Já to udělám, nech to být.“ Vždyť právě on se také učil, také při tom udělal mnoho chyb, několikrát při řezání úplně ztupil pilu a pořezal se. Naučil se to až zkušenostmi. A tak by měl umožnit i dalším, aby se to naučili. A právě proto, že je takový člověk zkušenější, měl by se snažit vše vysvětlit. Podívat se na své šrámy a říct vše, na co by si měl začátečník dát pozor. Jak neublížit sobě a ostatním. To bych řekl, že je jedna z nejdůležitějších věcí, dávat pozor na zdraví své a ostatních.

- Podpora od dospělých – tato podpora sice není pro samotnou činnost družiny úplně to nejdůležitější. Fungující družina si poradí hravě se svými problémy a na druhou stranu ještě dospělé odhání. Ale jsou i věci, které si družina nemůže zařídit sama. Jsou jimi například pronájem tábořišť, materiálu nebo dalších věcí, které by chtěla družina využít při své činnosti. Také koupě některého družinového vybavení jakým je například kotlík, lékárnička, buzola, sekyra, malá pilka a mnoho dalšího. Vše co by družina využila při své činnosti a co by měla ona sama na starosti. Každý člen družiny by měl vědět, že se může obrátit na dospělého s radou o pomoc, popřípadě s požadavkem na nějaký materiál. Měl by toho také využívat. Nejsem zastávce toho, že bych měl každému „strkat všechno pod nos“. Ale pokud někdo řekne, že by s něčím potřeboval pomoci, rád mu vyhovím.
- Služba společnosti – někdo mi kdysi řekl: „Dokonalost není maličkost, ale maličkostmi můžeme dojít až k dokonalosti.“ Toto moudro lze využít snad v jakékoli situaci. Jeden nejsou parta, která by mohla změnit svět... Ale když se

spojí jeden a jeden, takové dvě maličkosti, tak už mohou dělat velké věci. Tím více to platí o družině. O skupince lidí, kteří vyznávají v jádru stejné věci. Mohou sloužit společnosti už „pouhým dobrým skutkem“ nebo nějakou větší akcí. V partě se takové věci dělají mnohem lépe.

Pozn.: Každý byt' malinký dobrý skutek je pro toho, komu byl vykonán, jeden z největších.

- Motivace – všechno je se vším provázáno. Stejně jako každý člen družiny musí být motivován ke své činnosti, tak i sama družina musí cítit, že má oporu u vedení. Tomu můžeme říkat motivace. Jako motivaci můžeme považovat i to, když zkušenější podporuje méně zkušeného v jeho začátcích. Účast na vzdělávacích, seznamovacích, mezinárodních nebo jiných akcích, které dávají inspiraci a člověka „nabíjejí“. Silně motivovat může také to, pokud družina cítí oporu u vedení oddílu a střediska.

A co je vlastně družinový systém? Je to systém, ve kterém ta daná družina funguje. Každá ho má jiný. U každé družiny může stejná věc fungovat jinak. To by se ale nemělo výrazně lišit. Několik věcí by ale měli mít družinové systémy v každé družině stejné. Jsou jimi například:

- Demokracie – rádce by neměl přebírat úlohu vůdce oddílu. Družina by se měla rozhodovat společně s rovností hlasů. Toto naučí každého člena družiny hledání kompromisu a tím i toleranci k ostatním. A to nejen ke skautům.
- Program – každý člen družiny by měl přispívat do pestrosti programu. Vždyť se všichni nezajímají o stejnou věc. Tím se mohou členové družiny také dozvědět něco nového. Naopak přípravou programu je každý nepřímo nucen být samostatný – poradit si. Ať už hledat si nějaký materiál na program nebo připravit si nějaké pomůcky ke hře.
- Oddílová rada – každá družina by měla být podporována oddílem – oddílovou radou. Ta by jí měla pomáhat s řešením problémů nebo jakoukoli pomocí. Popřípadě směřovat přání a připomínky družiny výše – na střediskovou radu. V takové oddílové radě by měl mít opět každý člen této rady rovný hlas. Každý rádce družiny v ní musí mít důvěru a vědět, že ho rada bere jako rovnocenného. I to mu dodá energii v jeho nelehké úloze.
- Rádce – je členem družiny, který je rovnocenný vůči ostatním, ale také směřuje program družiny nějakým směrem. Což není zrovna jednoduchá úloha. Mimo to také zastupuje družinu u oddílové rady.

- Materiál – každá družina by měla mít ve své správě nějaký střediskový materiál, který by používala při své činnosti. Věci, které by nepoužíval a nestaral se o ně nikdo jiný. Tím získává družina odpovědnost za něco, co je jí svěřeno. Lze tím také zjistit, bez toho aby to někdo tušil, jak se o takové věci dokáže družina postarat. Družina by měla také vědět to, že tak jak se o svěřenou věc bude starat, takovou ji bude mít. Nikdo jí nedá například nový kotlík, pokud ten svůj starý zničila vlastní vinou a nedbalostí. Mezi takový družinový materiál může patřit již zmíněný kotlík, lékárnička, buzola, sekyra, pilka.
- Družinové funkce – každý v družině by měl zastávat byť jen sebemenší funkci. Opět lze tímto způsobem prověřit to, jak se člověk na toho druhého může spolehnout. Ale to není to hlavní. Hlavní věcí je to, že každý člen družiny získá odpovědnost za nějakou věc nebo funkci, o kterou se bude muset starat. Bude muset o takovou věc pečovat, očišťovat ji, nosit ji na výpravy. Tím si on sám prověří svou odpovědnost a naučí se samostatnosti. Každý kdo vykonává nějakou funkci v družině si vyzkouší, že udržet něco v pořádku, není tak jednoduché. To je samozřejmě ztížené tím, že si danou věc může půjčit více lidí. Proto záleží jenom na něm samém, jak bude důsledný při přebírání půjčených věcí zpět. Jakoukoli funkcí lze zajistit to, aby byl každý člen pro družinu nepostradatelným. To je důležitá věc hlavně pro dítě – vědět, že je pro někoho nepostradatelné.
- Zábava – program, tedy to co družina dělá, si vytváří družina sama podle svých zájmů. Tím už členové nejsou pouhými „konzumenty“ programu někoho jiného a je tím zaručeno to, že členové družiny dělají to, co je baví.

Družinový systém u nás v oddíle

V našem oddíle jsme začali s družinovým systémem asi v únoru 2006. Do té doby jsme byli jeden oddíl se společnými schůzkami i akcemi. Hlavní pohnutka k tomu, abychom rozdělili oddíl na družiny, byla v jejich jasně viditelných zájmových rozdílech. Důležitou informací je to, že jsme malý koedukovaný oddíl skautů a skautek. Tudíž jsme oddíl rozdělili na dvě družiny – dívčí a chlapeckou. Po vytvoření družin bylo velice dobře vidět, jak dokáží dívky pracovat v klidu a jak chlapci potřebují k práci ve družině hluk a šramot.

Postupem času jsme také viděli jinou věc. To, že někteří členové jsou opravdu pouhými „konzumenty“ programu. Předtím jsem byl zabraný do organizace schůzky a neměl čas dívat

se po tom, co každý dělá, ale nyní to bylo pěkně vidět. Po třech měsících jsme udělali celou schůzku diskusní. Při této příležitosti se nám potvrdilo to, co nebylo dříve vidět. Člen, který nevynechal snad žádnou schůzku a výpravu, ale minimálně se zapojoval do přípravy programu, řekl: „Já jsem myslel, že mě budete bavit.“. Proto prý přišel k nám do oddílu. Poté co jsem se mu snažil vysvětlit, že všichni baví všechny, každý si musí něco připravit, aby to něco fungovalo, to je družina. Poté z oddílu odešel.

Od února jsem také, jako tichý pozorovatel, zjistil, jak skauti dělají věci, které by skautky nebavili a naopak. Skauti si ukazovali například některé části sebeobranu a na druhé straně si skautky vybarvovali nějaké obrázky a tvořili něco z papíru. To byla jasná ukázka toho, že zavést družinový systém u nás byl dobrý krok vpřed. Napomohla tomu i druhá klubovna, kterou se nám podařilo v dubnu 2006 zprovoznit. Od té doby si každý nerušeně může tvořit svůj program.

Vše ale není tak růžové. Zjišťuji, že zatímco u skautek družinový program funguje skoro na výbornou. U skautů tomu tam není. Nemají připravený program a očividně se nudí. Řekl bych, že to začalo tím, že je v družině rádce a další člověk, který má potřebu upoutávat na sebe pozornost. Bohužel na úkor toho, že rádci družiny „ničí“ jeho úlohu rádcovství například přerušováním jeho připraveného programu. Toto bylo hlavně ke konci skautského roku a tak jsme to pozorovali a shodli se s rádcem družiny na řešení. On sám chtěl v dalším roce pomáhat s vedením vlčat a na schůzky či akce skautů by docházel jen v rámci možností. Tím už je v této družině jen jedna dominantní osoba. Ta ale musí nabýt dost zkušeností, aby mohla být plnohodnotným rádcem družiny. Nevím, zda bylo toto řešení tím nejlepším. Cítím ale, že je důležité, že to vyšlo od rádce skautské družiny. Bylo to jeho řešení a jeho „přání“.

S vytvořením družinového systému u nás jsme zavedli také jednu novinku. Ke konci roku 2005 jsme vydali vlastní přepracované Skautské stezky.

Družinový systém je v současné době zaveden pouze u skautů a skautek. Zjistili jsme, že starší členové, vedoucí světlušek a vlčat, nejsou nakloněni takovému způsobu vedení oddílu. Myslím si, že v tom je největší problém při zavádění družinového systému. Nikomu se moc nechce měnit již zavedené věci.

Problémy družinového systému

Podle mého názoru je jedním s největších problémů družinového systému to, že dnešní děti neumějí nebo nechtějí v družině a pro družinu pracovat. Všichni, nebo alespoň většina

děti, pracují nebo se prosazují pouze sami za sebe, toto jsou naučeny od svého okolí, Nedělají žádnou práci samostatně navíc a pokud by přišel nováček do družiny, musel by se tuto věc nejdříve naučit. Tato společnost je z velké části konzumní – pouze přijímá to, co někdo jiný dává. A toto je toho jasným příkladem.

Podle toho to pak vypadá na schůzkách a výpravách. Najdou se tací, kteří se jenom „vezou“. Ti co jsou dominantní, ale nic pořádného neudělají. Také ti, kteří se snaží něco dělat, ale za čas jsou znechuceni tím, jak je při realizaci jejich programu stále někdo jakýmkoli způsobem vyrušuje a pak už i takové lidi přestane bavit příprava nějakého programu. Když oni sami vidí, že ostatním je to úplně jedno a sami si program nepřipravují.

Problémů v družinové systému je mnoho. Chtěl jsem se zmínit o jednom z nich. O tom, který tíží náš oddíl.

Skautské stezky

Stezky byly přepracovány tak, aby více vyhovovaly dětem. Jinak řečeno, aby si je mohly děti vyplňovat samy a aby šla kontrola přímo z družiny. Nechtěli jsme měnit něco, co je dáno organizací – Junákem. Proto je na každé stránce stezky ještě řádeček – „potvrzení vůdce oddílu“. To je ale ve své podstatě už jen formalita. Při tvorbě skautských stezek jsme vycházeli z Cestiček světlušek a vlčat a ze stezek Slovenského skautingu. Ve stezkách jsme jednotlivé body více rozepsali. Dítě má tak možnost zaškrtnout si jednotlivé pole hned, jak se naučí i sebemenší drobnost. Přidali jsme doplňování textu, dokreslování jednotlivých dovedností či vybarvování obrázků. Myslím si, že toto přispěje k tomu, že si skaut či skautka novou znalost více zapamatuje. Dalším rozdílem převzatým ze slovenských skautských stezek je způsob potvrzování jednotlivých znalostí, dovedností nebo splnění některých věcí. U každého bodu stezky je jasně napsáno, kdo příslušnou věc potvrzuje. Může jím být samotný člen. Nebo se k němu přidávají rádce družiny či rodič.

Ve Skautských stezkách je také zavedena větší spolupráce rodičů. Rodiče se tím také mohou dozvědět, co jejich dítě vlastně dělá a čemu se může naučit při schůzkách a výpravách.

Myslím si také, že dítě nebude mít pocit, že mu stezka k ničemu jinému není. Najde v ní tolik věcí, kolik si v ní samo vyplní nebo napíše. Tím nechci říct, že jsou naše stezky dokonalé. Nejsou. Už i já sám jsem v nich našel nedostatky, které bych chtěl odstranit.

Bohužel zatím na to není čas. Do této doby jsme stihli přepracovat bohužel pouze nováčkovskou zkoušku a 1. stupeň skautské zdatnosti.

Skautským stezkám bude věnována i příloha.

Shrnutí

Družinový systém je velmi dobrou částí skautské výchovné metody. Naučí dítě samostatnosti a zároveň práci ve skupině. Pomůže dítěti rozvíjet jeho schopnosti a vytvářet něco vlastního, něco co nevytvořil dospělý. A byť dítě vytvoří i sebemenší drobnost, bude si jí více vážit a bude se o ni více starat. Dítě si bude více uvědomovat to, když si svojí lehkomyšlností takovou věc zničí. To, podle mého názoru, připraví člověka více na život. Řekl bych příklad aktuální pro dnešní dobu. Když dítě dostane mobilní telefon, tak s ním zachází celkem lehkomyšlně. Ale když si na takový telefon musí alespoň z části vydělat, snad si i uvědomuje jakou má cenu. Kolik námahy a času mu trvalo, než si mohl telefon koupit...

I když u nás v oddíle družinový systém nefunguje zrovna nejlépe. Věřím, že jednou, brzy, bude. Budu pro to dělat vše, co budu pomoci. „Vždyť ani Řím nepostavili za jeden den...“

Příloha – Skautské stezky

Drobné porovnání skautských stezek.

- Znáš zákon skautů a jeho význam.
Znáš skautský slib.
Znáš skautské heslo.

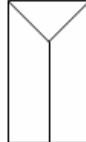
- Zúčastnil jsem se výprav a schůzek.

- Dbám o svůj zevnějšek.

- Znáš státní vlajku a její význam (vlajka jako symbol státu a pravidla jejího užívání).

- Znáš státní hymnu a vím, kdo napsal hudbu a slova.

autor hudby:

autor textu:

- Znáš tísňová telefonní čísla přivolání pomoci.

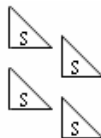
záchranka hasiči policie

integrováný záchranný systém

Potvrzení vůdce oddílu:

- Umím jednoduché šifry:

- mřížka
- zlatá střední cesta
- text pozpátku
- text ob jedno písmeno

- Znáš základní značky topografických map. Např.:

vlaková zastávka

kostel

restaurace

nemocnice

místo rozhledu

horská služba

železnice

elektr. vedení

pošta

výškový bod

- Uvážu na šátku uzel dobrého skutku.

- Umím postavit jednoduchou táborovou stavbu nebo přístřešek.

- Umím správně uložit věci do batohu.

- Umím správně zacházet s nožem.
Umím správně zacházet se sekerou.
Umím správně zacházet s pilou.

- Umím používat prstovou abecedu.

Potvrzení vůdce oddílu:

Nováčkovská zkouška

● **Idea**

Pohovoří s vůdcem o obsahu a významu zákona, slibu, hesla a denního příkazu (zná zákon, slib, heslo a denní příkaz a dokáže o vybraných částech hovořit v debatě s vůdcem).

● **Sebevýchova a služba**

Dbá o úpravu svého zevnějšku.

● **Občanství**

Zná státní vlajku i její význam (vlajka jako symbol státu a pravidla jejího užívání).

Zná státní hymnu a chování při ní.

Zná tísňová telefonní čísla přivolání pomoci.

● **Kultura**

Má přehled o vydávaných skautských časopisech.

Vede si skautský zápisník.

Dovede použít jednoduché polní vaříče.

Zajistí a připraví hlavní jídlo pro družinu.

Prokáže schopnost číst mapu tak, aby mohl podle ní uskutečnit cestu mezi dvěma určenými body.

Dokáže určit světové strany bez použití buzoly (podle slunce, měsíce a hvězd).

Rozumí turistickému značení.

Splní čtyři z níže uvedených podmínek:

- sleduje pravidelně předpověď počasí v rozhlase nebo v televizi a vysvětlí základní používané pojmy

- signalizuje morseovkou nebo semaforem
- ovládá několik způsobů jednoduchého šifrování

- zná značky topografických map

- zná způsoby odhadu vzdálenosti a výšek

- uplete turbánek

- umí ošetřit lano

- připraví jídlo ze zdrojů v okolní přírodě

- postaví jednoduchou táborovou stavbu

Pečuje o osobní výstroj a výzbroj, správně uloží věci do batohu.

Skautské stezky v praxi

Skautská stezička ne nejlepší skautky:

- Mám libovolnou sbírku, kterou přinesu ukázat.

SKAUTSKÁ DOVEDNOST

- Umím si sbalit výstroj a výzbroj na vícedenní výpravu nebo tábor.

- Znám zásady nouzového přespání v přírodě.

- Zúčastnila jsem se letního tábora.

- Dovedu použít jednoduché vařiče.

- Umím uvařit hlavní jídlo.

- Umím číst mapu.
Dostanu se podle mapy z bodu A do bodu B.

- Dokážu určit světové strany bez použití buzoly.

- Znám turistické značky (9 značek).

k vrcholu

ke zřícenině

naučná stezka

konec značení

- Umím signalizovat morseovkou.

- Znám způsob odhadu vzdáleností a výšek.

Potvrzení vůdce oddílu:

IDEA

- Znám zákon skautek a jeho význam
Znám skautský slib
Znám skautské heslo

- Vyberu si skautský zákon a pohovořím o něm na schůzce.

- Zúčastnila jsem se výprav a schůzek.

SEBEVÝCHOVA A SLUŽBA

- Dobrovolně jsem převzala novou stálou konkrétní povinnost v rodině.
co dělám: *vyřizování knihy*

- Byla jsem na brigádě.

- Připravila jsem a vedla jsem družinový (oddílový) podnik.

- Připravila jsem nováčka k nováčkovské zkoušce.

OBČANSTVÍ

- Znám hlavní osobnosti dějin českého státu:

- Cyril a Metoděj
- Karel IV.
- T. G. Masaryk

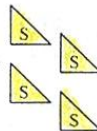

- Znám dějiny našeho města.

Potvrzení vůdce oddílu:

- Umím jednoduché šifry:
- mřížka
- zlatá střední cesta
- text pozpátku
- text ob jedno písmeno

- Znám základní značky topografických map. Např.:

vlaková zastávka

kostel

restaurace

nemocnice

místo rozhledu

horská služba

zřícenina

elektr. vedení

pošta

výškový bod

- Uvážu na šátku uzel dobrého skutku.

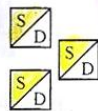
- Umím postavit jednoduchou táborovou stavbu nebo přístřešek.

- Umím správně uložit věci do batohu.

- Umím správně zacházet s nožem.
Umím správně zacházet se sekerou.
Umím správně zacházet s pilou.

- Umím používat prstovou abecedu.

Potvrzení vůdce oddílu:

- Dokážu roztřídit a vyprat prádlo v automatické pračce a znám zásady volby programů.

- Upekla jsem ozdobné cukroví nebo jsem upletla, vyšila či uháčkovala užitečný výrobek.

SKAUTSKÉ ZNALOSTI

- Znám historii českého skautingu.

- Znám historii světového skautingu.

- Znám význam dnů 22. února
24. dubna

- Znám krojové označení – odlišnosti světlušek a vlčat, skautů a skautek, vodních skautů a skautek atd.

PŘÍRODA A EKOLOGIE

- Znám zásady pohybu v přírodě.

- Poznám 10 chráněných rostlin:

sněžienka, předelejavní, sasanha lesní, leknín bílý, pivoňka výšiv, pivoňka žasní, bonkádinka praná

Potvrzení vůdce oddílu:

Použitá literatura a další zdroje:

- Družinový systém; Ondřej Kupka – Dick; Tiskové a distribuční centrum Junáka; 2005
- Stezka skautů a skautek; Tiskové a distribuční centrum Junáka; 1997
- Stúpanie na vrchol – „Slovenské stezka skautů a skautek“; Slovenský skauting

- Stezka skautů a skautek – Nováčkovská zkouška; Cruise a Kačí; středisko v Lokti; 2005
- Stezka skautů a skautek – 1. stupeň skautské zdatnosti; Cruise a Kačí; středisko v Lokti; 2005